

Mateřská škola Halenkov, okres Vsetín
Halenkov 603

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

Č.j . ŠVP PV 36-2021

Účinnost od: **1.9.2021**

Spisový znak:

Platnost do: **31.8.2023**

Spisový znak:

Skartační znak:

Zpracovala: Ivana Bátlová, ředitelka školy, na tvorbě se podílely učitelky MŠ

Pedagogická rada schválila dne: 30.8.2021

Název školní vzdělávacího programu:

„Putování světem poznání“

Motto:

„Všechno, co opravdu potřebuju znát, jsem se naučil v mateřské školce“

Robert Fulghum

OBSAH

- 1. Identifikační údaje**
- 2. Obecná charakteristika školy**
  - 2.1 Historie a současnost mateřské školy Halenkov
  - 2.2 Filozofie školy
- 3. Podmínky vzdělávání**
  - 3.1 Věcné podmínky
  - 3.2 Životospráva
  - 3.3 Psychosociální podmínky
  - 3.4 Personální podmínky
  - 3.5 Řízení mateřské školy
  - 3.6 Spoluúčast s rodiči
- 4 Organizace vzdělávání**
  - 4.1 Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd
  - 4.2 Režim dne
  - 4.3 Charakteristika jednotlivých tříd a pravidla zařazování
  - 4.4 Souběžné působení dvou učitelek
  - 4.5 Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání
  - 4.6 Povinnost předškolního vzdělávání a distanční vzdělávání
  - 4.7 Individuální vzdělávání
- 5 Charakteristika vzdělávacího programu**
  - 5.1 Zaměření školy
  - 5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího procesu
  - 5.3 Metody a formy vzdělávacího procesu
  - 5.4 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
  - 5.5 Vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných
  - 5.6 Vzdělávání dětí od dvou do tří let
  - 5.7 Vzdělávací cíle u předškolních dětí (5-6let) a děti s OŠD
  - 5.8 Vzdělávání dětí s odkladem školní docházky
  - 5.9 Vzdělávací dětí s odlišným mateřským jazykem
- 6 Vzdělávací obsah**
  - 6.1 Integrované bloky s podtématy
  - 6.2 Doplnková činnost
- 7 Evaluační systém**
  - 7.1 Vnější evaluace
  - 7.2 Vnitřní evaluace
  - 7.3 Plán evaluace
- 8 Závěr**

1. Identifikační údaje

Název školy: Mateřská škola Halenkov, okres Vsetín

Adresa školy: Halenkov 603, 756 03 Halenkov

Ředitelka školy: Ivana Bátlová

Telefonní kontakt: 734 484 670; 571 457 350

E-mail: ms@halenkov.cz

IČO: 70938041

IZO: 600148971

Zřizovatel: Obec Halenkov
Halenkov 655, 756 03 Halenkov

Právní forma: Příspěvková organizace

Školní jídelna: Vendula Krejčí (vedoucí školní jídelny); 739 211 462

---

2. Obecná charakteristika školy

Druh provozu MŠ: celodenní s pravidelným provozem, pro děti od 2 do 7 let

Kapacita MŠ:104 dětí

Počet tříd: 4

1.1 Historie a současnost MŠ

Naše mateřská škola je umístěna v údolí krásné valašské krajiny v okolí Beskyd. Tradice mateřské školy sahají již do roku 1948. Nevyhovující podmínky staré budovy vedly k výstavbě nové MŠ ve středu obce., která byla slavnostně otevřena 5. září 1976, s kapacitou 60 dětí.

V roce 1981 byla zahájena stavba přístavby mateřské školy pro 60 dětí. Byla dokončena a předána do užívání počátkem roku 1983.

V letech 1991 – 1994 došlo k výraznému snížení počtu dětí a byly otevřeny pouze 2 třídy pro předškolní vzdělávání. Třída v přístavbě v prvním poschodí byla předána k užívání místní knihovně. Třída v přízemí sloužila jako tělocvična.

Teprve v roce 1995 byla otevřena třetí třída pro nejmladší děti s polodenní docházkou, která se později, s příchodem nových dětí, stala třídou s docházkou celodenní. Zahrada byla vybavena herními prvky z akátového dřeva a dvěma pískovišti.

V budově mateřské školy proběhla celková rekonstrukce školní kuchyně, třídy byly vybaveny novou podlahovou krytinou a nábytkem.

V roce 2011 došlo v rámci projektu k zateplení fasády a výměna oken. Tento projekt byl spolufinancován Evropskou unií. Celkové uznatelné náklady na akci činily 4 095 193 Kč.

V letech 2014 nemohla mateřská škola z důvodu nízké kapacity tříd, umístit větší počet dětí k předškolnímu vzdělávání. Pro tyto děti byly zrekonstruovány prostory v ZŠ. V roce 2018, po přestěhování knihovny do prostor ZŠ, byla zrekonstruována třída pro předškolní děti ve věku 5 – 7 let.

1.2 Filozofie školy

Filosofií naší školy je rozvíjet samostatné a zdravé sebevědomí dětí cestou přirozené výchovy. Položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a

potřeb. Rozvíjet cit pro krásu ve vztahu k přírodě, uspokojení potřeb dítěte v oblasti kognitivní, sociální, fyziologické a emocionální. Cílem je rozvíjet a posilovat potenciál a individualitu každého dítěte, což směřuje k pocitu tělesné, sociální a duševní pohody. Respektujeme věkové zákonitosti, individuální potřeby a rodinné tradice. Zároveň vedeme děti k vzájemné toleranci a respektování odlišností.

Učíme děti žít v mnohotvárném, multikulturním světě a připravujeme je na to, aby se v něm dokázaly orientovat, rozhodovat, měly pocit jistoty, zdravého sebevědomí, sebeúcty, samostatnosti a schopnosti se přizpůsobit změnám. Rozvíjíme schopnost poznávání, učení a osvojení si základních hodnot. Hravou formou připravujeme děti na vstup do základní školy a systematicky pracujeme s dětmi s odkladem školní docházky.

Období předškolního věku chápeme jako nezastupitelné období dítěte, které se podílí na utváření dětské osobnosti. Cíle orientujeme k dítěti tak, aby bylo spokojené a na čas strávený v mateřské škole vzpomínalo rádo.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola tvoří dvě budovy - hlavní a vedlejší. V hlavní budově jsou prostory pro pobyt menší než v budově druhé. Vytápění je místní, plynové, voda se ohřívá pomocí elektrických bojlerů. V místnostech je vše uspořádáno tak, aby dojem pro příchozí byl přátelský a domácí.

V každé budově jsou umístěny dvě třídy, každá má svoji šatnu, sociální zařízení a vlastní sprchový kout. Umyvadla jsou vybavena pákovými bateriemi a směsným ventilem.

Ve třídách jsou podlahové krytiny, v hernách jsou položeny koberce. Nábytek je vkusně barevný, židličky a stoly jsou v každé třídě nastaveny tak, aby odpovídaly antropometrickým požadavkům a odpovídajícímu počtu dětí. Nábytek je zdravotně nezávadný a bezpečný. Mateřská škola nemá ložnice, molitanová lehátka k odpočinku dětí rozkládají p. uklízečky v každé třídě. Lůžkoviny jsou nové, matrace se nechávají jednou za rok vyčistit. Každé dítě má pro odpočinek svoje lehátko a lůžkoviny se svojí značkou.

Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky jsou umístěny tak, aby na ně děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Hračky jsou zaměřené pro rozvoj manipulačních, konstruktivních, logických dovedností, na rozvoj fantazie a tvořivosti. Jsou postupně doplňovány a rozšiřovány, aby odpovídaly daným věkovým skupinám.

Všechny třídy jsou vybaveny audio a video technikou (CD přehrávače, Hi-Fi sestavy, televize, DVD přehrávače). Ve třídě Rybičky je PC s připojením na internet a tiskárnu, kterou využívají i učitelky ze třídy Kuřátka.

Ve školním roce 207/18 byla pořízena do třídy Sluníčka mobilní interaktivní tabule, kterou mohou využívat rovněž děti ze třídy Broučci.

Ředitelka školy a vedoucí školní jídelny ke své práci využívají vlastní stolní počítač s multifunkční tiskárnou. Učitelky využívají společný stolní počítač, který je také připojen na multifunkční tiskárnu.

Pedagogičtí a provozní zaměstnanci mají k dispozici svou šatnu a prostor k uložení osobních věcí.

Školní kuchyně byla zrenovována, je vybavena kvalitním robotem, lednicemi, mrazničkami, konvektomatem, elektrickým sporákem a vyhovujícím nádobím.

Vedle kuchyně je malá prádelna, vybavena automatickou pračkou a sušičkou. Ve sklepě je kotelná s plynovými kotli, sklady a keramická pec. Další dva plynové kotle jsou umístěny v patře vedlejší budovy.

Mateřská škola je na pozemku, který tvoří zahradu. Tato zahrada je velká a dostačující, má 4 pískoviště, je vybavena dřevěnými komponenty – hracími domečky, herními prvky, které splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Záměry (koncepce do roku 2023)

- podle potřeb doplňovat vzdělávací pomůcky a materiály na předčtenářskou předmatematickou, polytechnickou gramotnost
- rozšiřovat vybavení tříd pomůckami na rozvoj hrubé motoriky
- doplňovat didaktické pomůcky a hračky pro děti od 2 let
- postupné obnovování herních prvků na školní zahradě
- zastínění a zakrytí pískoviště, rekonstrukce pískovišť
- nákup vybavení na pískoviště

3.2 Živospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle nutričního doporučení ministerstva zdravotnictví. Na to, aby byla strava pestrá a chutná, dbá vedoucí školní jídelny a kvalifikované kuchařky. Informace o alergenech přítomných ve školním stravování jsou zveřejňovány přímo v jídelníčku. V jídelníčku je zahrnuto dostatečné množství ovoce a zeleniny, často je zařazovány zdravé suroviny – luštěniny, bulgur, pohanky, ryby atd. Pokrmy jsou nejen chutné, ale i vkusně upravené. Děti se samy obsluhují při svačině, odklízejí nádobí, samy si chodí pro přídavek. V poledne nalévá polévku kuchařka, druhé jídlo si děti vyzvedávají samy, přímo ze servírovacího vozíku či ve výdejním okýnku.

Pitný režim je dodržován ve všech třídách prostřednictvím nádob určených k tomuto účelu. Děti mají možnost výběru mezi připraveným nápojem nebo vodou. Nápoje jsou dětem přístupné po celou dobu provozu, děti jsou k pití pravidelně nabádány,

V „režimu dne“ jsou pevně stanoveny režimové momenty, ostatní činnosti jsou plně v kompetenci učitelek. Režim dne je pro rodiče vyvěšen v šatnách dětí a je také součástí Školního řádu.

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku. Mají dostatek volného pohybu nejen v interiéru, ale i na zahradě nebo v blízkém lese a na blízkých dětských hřištích.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivit, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. V případě nižší potřeby spánku je i mladším dětem nabízen klidný program na místo odpočinku na lůžku.

Mezi přesnídávkou, obědem a odpolední svačinou je respektován přiměřený interval, který činí tři hodiny.

Učitelky se samy chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

Provoz mateřské školy je stanoven od 6.15 hod. do 15:45 hod. Zákonní zástupci přivádějí děti do mateřské školy do 8:00 hod., poté se budova MŠ z bezpečnostních důvodů uzamyká. Po dohodě s učitelkou je možný individuální příchod.

Záměry (koncepce do roku 2023)

- vést děti ke spontánnímu využívání pitného režimu
- zařazování nových receptů do jídelníčku
- zvyšovat fyzickou zdatnost dětí
- vytváření vhodných podmínek pro respektování nižší potřeby spánku u všech věkových kategorií dětí – nastavení pravidel klidových vzdělávacích programů
- pro všestranný pohybový rozvoj dítěte nabízet rodičům výuku lyžování pro předškolní děti v každém školním roce

3.3 Psychosociální podmínky

Mateřská škola pracuje podle vlastního programu s názvem „**Putování za světem poznání**“. Tento program je nastavený, tak aby se děti i dospělí cítili v prostředí školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Respektujeme potřeby obecně lidské, vývojové a individuální a reagujeme na ně a pomáháme v jejich uspokojování, jednáme nenásilně, přirozeně a citlivě, snažíme se navozovat situace pohody, klidu, relaxace apod.

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. V mateřské škole jsou děti a jejich potřeby všemi osobami respektovány. Dodržujeme předem přijatá pravidla bezpečnosti i chování. Pravidla jsou přizpůsobena věkovým kategoriím a mentalitě dětí a jsou nastavena tak, aby se odlišovala od běžného zakazování.

Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití.

Pedagogický styl, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi. Tento styl počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tematicky blízká, pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná). Učitelky podporují děti v samostatných pokusech, jsou uznalé, dostatečně oceňují a vyhodnocují konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reagují pozitivním oceněním, vyvarují se paušálních pochval stejně jako odsudků. Učitelky děti učí samostatně pracovat, rozhodovat a vedou děti k osobní odpovědnosti. V mateřské škole je cítit tvůrčí duch a příjemná atmosféra. Je kladen velký důraz na slušnou a vlídnou komunikaci všech. Učitelky se programově věnují neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

Záměry (koncepce do roku 2023)

- dále nabízet „ Den otevřených dveří“ (pro nově příchozí i stávající děti a jejich rodiny)
- stavět na silných stránkách dítěte
- respektování individuálních potřeb dítěte
- používat v co největší míře prožitkové a kooperativní učení
- zaměření na prosociální dovednosti formou her a činností jako prevenci rizikového chování
- vést děti k samostatnosti, založené na vzájemné spolupráci
- vést děti ke kritickému myšlení – vytvářet vhodné situace

3.4 Personální podmínky

Mateřská škola má v současné době 16 zaměstnanců, z toho 8 učitelek a 8 nepedagogických pracovníků.

Pedagogičtí pracovníci i asistenti pedagoga mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Všichni pedagogové mají o svůj odborný růst zájem a dále se sebevzdělávají. Ředitelka školy vytváří podmínky pro další systematické vzdělávání zaměstnanců – nabízí semináře a školení v rámci dalšího vzdělávání pro pedagogické pracovníky (DVPP). Zaměstnanci se seminářů a školení pravidelně účastní a rozšiřují a prohlubují tak svou kvalifikaci a dovednosti. S obsahem absolvovaného semináře účastnice seznámí ostatní na pravidelných pedagogických radách.

Zajišťujeme také specializované služby – konzultace s odborníky z pedagogicko-psychologické poradny, logopedickou péči, která je zajištěna přímo na pracovišti.

Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek ve třídě v rozsahu dvě a půl hodiny.

Záměry (koncepce do roku 2023)

- rozvoj profesionálních dovedností
- vzdělávání učitelek v těchto oblastech:
  - vzdělávání dětí mladších 3 let
  - vzdělávání dětí s podpůrnými opatřeními
  - rozvoj logického myšlení a oblasti pokusů a objevů
  - specifikace jednotlivých druhů postižení (ADHD, autismus, zrakové, sluchové postižení, apod.)
- vést profesní portfolia
- maximálně využít týmové spolupráce - vzájemné hospitace, předávání zkušeností ze vzdělávacích seminářů apod.

3.5 Řízení mateřské školy

Od 1.1.2011 byla do funkce ředitelky mateřské školy Halenkov, okres Vsetín, jmenovaná paní Ivana Bátlová. Povinnosti a pravomoci ředitelky jsou dány v Organizačním řádu školy.

Ředitelka školy pracuje bez administrativní pracovnice, činnost jí znesnadňují časté změny v legislativě. Pouze vedení účetnictví, mzdové a personální agendy je řešeno smluvně.

Mateřská škola má vytvořený funkční informační systém. Uvnitř mateřské školy pomocí informačních nástěnek, dále prostřednictvím webových stránek, prostřednictvím uzavřené facebookové skupiny a v neposlední řadě osobním pohovorem se zákonnými zástupci. Při vedení zaměstnanců ředitelka školy vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního vzdělávacího programu.

Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.

Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci zákonné zástupce dětí. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu.

Ředitelka školy vypracovává ŠVP PV ve spolupráci s ostatními členy týmu. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, základní školou, knihovnou a PPP ve Vsetíně. Všichni zaměstnanci jsou seznamováni s veškerými aktualizacemi školních dokumentů. Jeden krát za rok se provádí hodnocení výsledků práce. Problémy jsou řešeny operativně, dále na provozních poradách a pedagogických radách. Pedagogické rady jsou 1x měsíčně, (plán v ŠVP PV NČ).

Školní jídelnu (dále ŠJ) řídí vedoucí školní jídelny paní Vendula Krejčí.

Záměry (koncepce do roku 2023)

- delegování pravomocí a úkolů na jednotlivé pracovnice rovnoměrně
- podporovat spolupráci mezi pedagogickými a nepedagogickými pracovníky – podpora týmové práce, stejného zájmu o společnou věc
- podpora vzájemné důvěry, úcty
- podporovat profesní růst učitelek

3.6 Spoluúčast s rodiči

O umístění dítěte do naší mateřské školy je velký zájem. Zákonní zástupci očekávají individuální přístup, svědomitou péči a kvalitní vzdělávání svých dětí. Toto je pro nás zavazující a děláme vše pro to, aby zákonní zástupci byli s mateřskou školou spokojeni.

Zákonní zástupci se s důvěrou obrací na třídní učitelky svého dítěte a velice kladně hodnotí vstřícný a otevřený přístup k nim. Pokud je třeba řešit vážnější problémy, domlouváme si se zákonnými zástupci schůzku tak, aby učitelka i zákonný zástupce měli prostor a dostatek času pro daný problém.

Zákonní zástupci mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastní se různých programů, schůzek, přednášek a jiných aktivit, které naše škola pořádá. Např. besídky k významným dnům, tvořivé dny, tradiční zakončení školního roku aj. Zákonní zástupci mají možnost přicházet s připomínkami, nápady a podněty (osobně či vhozením lístečku do schránky „Nápady, náměty a připomínky“). Zákonní zástupci jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje.

Učitelky sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět, pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i jeho individuálních krocích v rozvoji i učení. Domlouvají se se zákonnými zástupci o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost. Jednají se zákonnými zástupci ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

V mateřské škole podporujeme rodinnou výchovu a pomáháme rodičům v péči o dítě; nabízíme besedy s odborníky v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Pokud si dítě způsobí úraz nebo onemocní, telefonicky oznámíme zákonným zástupcům a dohodneme se na dalším postupu.

Záměry (koncepce do roku 2023)

- dle možností zapojovat rodiny dětí do jejich vzdělávání, umožňovat jim aktivní přístup do výuky
- zapojovat rodiny do rozhodování o věcech souvisejících se životem třídy
- zvyšovat otevřenost školy vůči rodině dětí
- nabídka odborných přednášek - logopeda, dětského psychologa apod.
- zprostředkování spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou
- pořádání třídních schůzek ve všech třídách

4. Organizace vzdělávání

4.1 Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd

Mateřská škola má 2 budovy. Kapacita podle platných zákonů a vyhlášek je 104 dětí.

Hlavní budova má suterén, přízemí a první poschodí. V suterénu se nacházejí sklady, kotelna a místnosti pro potřeby školy. V přízemí je hala, kde jsou umístěny 2 šatny pro děti, šatna pro personál, kancelář ředitelky a vchod do kuchyně a kanceláře vedoucí ŠJ. V poschodí hlavní budovy jsou umístěny 2 třídy. Třída „Broučci“ pro věkovou kategorii 4,5 – 5,5 let a třída „Sluníčka“ s věkovou kategorií 5,5 – 7 let. Třídy mají sociální zařízení. Hlavní budova je spojena s budovou vedlejší spojovací chodbou, tato budova má rovněž přízemí a první poschodí, budova má dva vnější vchody. V přízemí je umístěna třída „Kuřátka“ pro nejmladší děti 2,5 – 3,5leté, sociální zařízení, šatna pro děti a personál. V poschodí se nachází třída „Rybičky“, pro děti 5,5 – 7leté. Prostory jsou stejné jako v přízemí. Třídy nemají ložnici, lehátka se rozkládají.

Ve všech třídách jsou různé hrací koutky, hračky a pomůcky umístěny tak, aby byly v blízkém dosahu dětí. Další hračky jsou umístěny v průhledných plastových kontejnerech. Nábytek odpovídá hygienickým předpisům a respektuje bezpečnostní a antropometrické požadavky.

Všechny třídy jsou vybaveny výtvarným a pracovním materiálem, didaktickými pomůckami, audio a video technikou. Třída „Rybičky“ je vybavena stolním PC a tiskárnou. Ve třídě „Sluníčka“ je umístěna interaktivní tabule.

4.2 Režim dne

Režim dne je společný pro všechna oddělení, stanovený s ohledem na psychohygienické podmínky. Jeho uspořádání dává možnost pružně reagovat na individuální potřeby aktivity i odpočinku u jednotlivých dětí.

06.15 – 9:45	zájmové hry, pohybové chvílky, řízené činnosti, hygiena, dopolední svačina
9.45 – 11.30	pobyt venku – činnosti jsou přizpůsobovány kvalitě ovzduší
11.30 – 14.00	oběd, hygiena, klid na lůžku, klidové činnosti ve třídě předškolních dětí

14.00 – 15:45	hygiena, odpolední svačina, hry, zájmové činnosti, pohybové činnosti, individuální péče
---------------	---

Stanoveným režimem dne je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci, reaguje i na neplánované situace v naší mateřské škole. Poměr řízených a spontánních činností je vyvážený.

Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě, pracují svým tempem. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové a frontální činnosti. Děti mají možnost účastnit se společných akcí dle vlastního přání. Při pěkném počasí pobývají děti venku v dopoledních i odpoledních hodinách. Organizujeme i delší vycházky do přírody. Na vycházkách dáváme dětem volnost, v útvarech chodíme jen v nejnútnejších případech (chůze po dopravní komunikace, chodníku).

Učitelky dbají na soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidnějšího koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak mají i možnost soukromí při osobní hygieně apod. je dodržován adaptační individuálně přizpůsobený režim. Učitelky respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Jednají nenásilně, přirozeně, citlivě, navozují situace pohody a klidu, relaxace apod. Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem.

4.3. Charakteristika jednotlivých tříd a pravidla zařazování

I. třída „Kuřátka“

2,5 – 3,5 let

Zaměření: adaptace, rozvoj řeči

V této třídě je organizace vzdělávání dětí zaměřena na jejich adaptaci a nastavení pevných základů jejich celkového rozvoje. Činnosti jsou jim nabízeny v plné škále všech oblastí vzdělávání. Vždy si mají možnost činnosti vybírat dle svých zájmů. Frontální způsob je případně zařazován při řízených pohybových aktivitách, hudebních, poslechu četby, hudebních, poslechu četby, nácviku říkadel, pohybových her, her se zpěvem, dítě má však vždy možnost se těchto aktivit neúčastnit.

II. třída „Broučci“

3,5 – 5,5 let

Zaměření: hudební

Vzdělávání je zaměřeno na nastavení pevných základů jejich rozvoje v oblasti fyzické, psychické i sociální (např. na vytváření základních návyků a dovedností v oblasti sebeobsluhy, na osvojování pravidel vzájemného soužití s dodržováním základních pravidel chování, respektování autorit, na uvědomění si, že život má svůj pravidelný rytmus i řád, na rozvoj pohybových i manipulačních dovedností, intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů, citů i

vůle atd.). U dětí jsou podporovány a upevňovány dosavadní vědomosti, dovednosti, schopnosti. Vzdělávání probíhá frontální, skupinovou nebo individuální formou, zároveň jsou dětem nabízeny i samostatné úkoly s možností volby, dle jejich zájmu. Prostřednictvím hudby a zpěvu, vytvářet předpoklady pro rozvoj poslechových dovedností, vyjádření pocitů z hudby.

III. třída „Sluníčka“

5,5 – 7 let

Zaměření: příprava na vstup do ZŠ a poznávání živé i neživé přírody

Organizace vzdělávání ve třídě směřuje k přípravě dětí na vstup do základní školy. Dětem jsou nabízeny rozmanité činnosti, které rozvíjí a zdokonalují dovednosti, které vytváří předpoklady pro plynulý přechod do základního vzdělávání. U dětí je smysluplně vedena pedagogická diagnostika, která mapuje individuální pokrok a slouží jako nástroj dalšího rozvoje. S ohledem na utváření potřebných dovedností je kladem větší důraz na plnění jednotlivých aktivit a úkolů, děti však mají možnost výběru. Děti se učí pracovat samostatně, ve dvojici ve skupině, jsou vedeny k hledání řešení, k samostatnosti i odpovědnosti za své jednání a chování. Děti si rozšiřují své znalosti o živé i neživé přírodě, sledují a prožívají dění v přírodě v rámci měnících se ročních období.

IV. třída „Rybičky“

5,5– 7 let

Zaměření: příprava na vstup do ZŠ a poznávání živé i neživé přírody

Organizace vzdělávání ve třídě směřuje k přípravě dětí na vstup do základní školy. Dětem jsou nabízeny rozmanité činnosti, které rozvíjí a zdokonalují dovednosti, které vytváří předpoklady pro plynulý přechod do základního vzdělávání. U dětí je smysluplně vedena pedagogická diagnostika, která mapuje individuální pokrok a slouží jako nástroj dalšího rozvoje. S ohledem na utváření potřebných dovedností je kladem větší důraz na plnění jednotlivých aktivit a úkolů, děti však mají možnost výběru. Děti se učí pracovat samostatně, ve dvojici ve skupině, jsou vedeny k hledání řešení, k samostatnosti i odpovědnosti za své jednání a chování. Děti si rozšiřují své znalosti o živé i neživé přírodě, sledují a prožívají dění v přírodě v rámci měnících se ročních období.

Pravidla pro zařazování dětí do jednotlivých tříd

Zařazování dětí do jednotlivých tříd se vypracovává na konci školního roku po zápise do MŠ a odvíjí se od věku dítěte. Pouze v případě, že je dítě přijato v průběhu školního roku a ve třídě odpovídající jeho věku není volné místo, může být, po předešlé dohodě se zákonným zástupcem, dočasně zařazeno do třídy věku dítěte neodpovídající.

Rodiče mají možnost vyjádřit své přání k zařazení svého dítěte do určité třídy. Pokud tomu nebrání závažné provozní důvody je ředitelkou školy přání rodičů akceptováno.

Při přechodu z nižšího ročníku do vyššího, který si vyžádá např. rozdělení třídy, nebo oddělení skupinky dětí od kolektivu třídy, ředitelka vždy jedná s jednotlivými rodiči dětí, kterých se nestandardní krok týká. Rodiče mají možnost vyjádřit své požadavky a ředitelka je

v rámci provozních možností akceptuje, případně se aktivně snaží hledat jiná řešení, která by byla ku prospěchu dítěte.

4.4 Souběžné působení dvou učitelek ve třídách

Souběžné působení dvou učitelek ve třídě je zajištěno v době pobytu dětí venku, v době oběda a přípravy na spánek. Do doby zajištění dostatečného množství prostředků je souběh dvou učitelek zajištěn ve třech třídách v Kuřátkách, Sluníčkách a Rybičkách.

4.5 Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání

Termín pro podání žádostí o přijetí k předškolnímu vzdělávání od následujícího školního roku stanoví ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem v období od 2. května do 16. května. O termínech zápisu je veřejnost informována prostřednictvím tisku, informačního letáku na vývěsce (na bráně školy) a také informacemi na webových stránkách. Ředitelka školy rozhodne do 30 dnů ode dne přijetí žádosti o přijetí či nepřijetí dítěte do mateřské školy. Přijímány jsou děti ve věku zpravidla od tří do šesti let, nejdříve však děti od 2 let.

Přednostně jsou přijímány děti, které před začátkem školního roku dosáhnou pátého roku věku, pokud mají místo trvalého pobytu (v případě cizinců místo pobytu) v příslušném školském obvodu, a to do výše nejvyššího povoleného počtu dětí uvedeného ve školském rejstříku.

Dále jsou děti přijímány podle kritérií, která si ředitelka MŠ pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání stanovila a zákonné zástupce s nimi předem seznámila. Podmínkou přijetí k předškolnímu vzdělávání je doložení potvrzení od lékaře, že se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit protrvalou kontraindikací; tato podmínka se nevztahuje na děti, pro které je vzdělávání povinné.

4.6 Povinnost předškolního vzdělávání a distanční vzdělávání

Povinnost předškolního vzdělávání mají děti, které dosáhly věku 5 let před počátkem nového školního roku (tzn. do 31.8.). Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech od 8:00 – 12:00 hodin (rozsah povinného předškolního vzdělávání činí 4 hodiny). Povinnost není dána ve dnech školních prázdnin. Dítě má právo se vzdělávat v mateřské škole po celou dobu jejího provozu. Náležitosti omlouvání neúčasti dítěte ve vzdělávání upravuje školní řád.

Mateřská škola má povinnost poskytovat vzdělávání distančním způsobem dětem, pro které je předškolní vzdělávání povinné a kterým je v důsledku krizových či mimořádných opatření

nebo z důvodu nařízení karantény znemožněna osobní přítomnost ve škole. A to za předpokladu, že chybí většina třídy, která je organizována výlučně pro tyto děti. Tyto děti mají povinnost se distančním způsobem vzdělávat.

V jiných případech (např. karanténa v rodině, nemoc) mateřská škola nemá povinnost poskytovat distanční vzdělávání.

Organizaci a formu distančního vzdělávání upravuje Školní řád.

4.7 Individuální vzdělávání

Povinné předškolní vzdělávání lze plnit i formou individuálního vzdělávání (dle § 34b školského zákona). Pokud bude dítě touto formou vzděláváno převážnou část školního roku, je zákonný zástupce povinen tuto skutečnost oznámit ředitelce školy nejpozději 3 měsíce před začátkem školního roku. Při čemž plnění povinnosti předškolního vzdělávání formou individuálního vzdělávání lze oznámit ředitelce školy i v průběhu školního roku.

Oznámení o individuálním vzdělávání musí obsahovat: jméno, příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno, důvody pro individuální vzdělávání.

Ředitelka školy doporučí zákonnému zástupci oblasti, ve kterých má být dítě vzděláváno (dle ŠVP PV).

Úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech bude ověřena třetí úterý a středu v měsíci listopadu od 8:00 hod do 12:00 hod, náhradní termín je stanoven na první úterý a středu v měsíci prosinci od 8:00 hod do 12:00 hod

Ověřování bude probíhat formou rozhovoru s dítětem (nebo didaktické hry, pracovními listy apod.). Pokud zákonný zástupce nezajistí účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu, ukončí ředitelka školy dítěti individuální vzdělávání; po ukončení individuálního vzdělávání nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Hlavním a prvořadým úkolem předškolního vzdělávání je doplňovat rodinnou výchovu. V úzké vazbě na ni, vhodnou motivací, esteticky vyváženým prostředím a dostatkem mnohostranných podnětů, zajistit dítěti bohatství různorodých aktivit vedoucích k tvořivému uplatnění vlastních zkušeností, k prožitkům, hledání, experimentování a citlivému utváření individuální, zdravě sebevědomé a harmonicky vyvážené osobnosti po stránce citové, adaptační i rozumové.

Mateřská škola musí smysluplně obohacovat denní program předškolního věku a zajistit, aby tento čas byl radostí, příjemnou zkušeností a zdrojem dobrých a spolehlivých základů do života v první etapě vstupu dětského jedince do celoživotního procesu vzdělávání. Dítě se musí cítit v prostředí mateřské školy bezpečně a jistě, nesmí být zatěžováno, či neurotizováno spěchem a chvatem. Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich nesmí být zvýhodňováno nebo naopak znevýhodňováno. Děti jsou vedeny k samostatnému rozhodování, je vyloučena jakákoli manipulace s nimi, zbytečné organizování a nezdravé soutěžení. Mateřská škola musí být pro dítě kamarádským společenstvím. Záměrem předškolního vzdělávání je dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých možností získalo přiměřenou fyzickou, psychickou a sociální samostatnost a bylo vybaveno souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a připravit je tak na další, pokud možno aktivní vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

Obsah předškolního vzdělávání je koncipován tak, aby děti, které mateřskou školu opouštějí, byly osobnosti pokud možno jedinečné, vzhledem ke svému věku a individuálním možnostem co nejvíce samostatné, sebevědomé a sebejisté, s vlastním rozumem, schopné dívat se kolem sebe, uvažovat, tvořivě přemýšlet a jednat, jedinci na své úrovni přizpůsobiví, odvážní a také zodpovědní, ochotní nejen přijímat, ale také dávat, schopní se dále rozvíjet, učit se všemu, co budou v životě potřebovat a aktivně čelit problémům, které život přináší.

Mateřská škola do svého programu zařazuje prevenci vadné výslovnosti, výtvarné činnosti, činnosti s keramickou hlinou, z pohybových aktivit lyžařský kurz a zaměřuje se také na environmentální vzdělávání vzhledem k prostředí, ve které se mateřská škola nachází.

ŠVP byl vytvořen v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem (dále jen RVP PV).

Pedagogické pracovnice mají vždy na zřeteli, že proces vzdělávání je pro dítě činností přirozenou, který staví na vnitřní motivaci dítěte. Dítě je sice pedagogem promyšleně vedeno, ale nepocituje toto vedení jako vnější tlak, cítí se samostatně a svobodně.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího procesu

- **Dítě a jeho tělo** (oblast biologická)

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním návykům. Holistické pojetí zdraví.

- **Dítě a jeho psychika**- oblast psychologická

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, emoční inteligence, jeho citů a vůle, stejně tak i jeho vzdělávací schopnosti a sebnahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznání a učení.

- **Dítě a ten druhý**- oblast interpersonální

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti interpersonální je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

- **Dítě a společnost**- oblast sociálně kulturní

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti sociálně kulturní nevést dítě do společnosti ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění, pomoci dětem osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje, přijmout základní všeobecně uznávané, morální i etické hodnoty a podílet se na utváření společenské hodnoty.

- **Dítě a svět**- oblast environmentální

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti environmentální je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit základ pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

Specifické cíle směřují k vytváření podmínek pro optimální výchovu a vzdělávání dítěte, které by mělo v průběhu předškolního vzdělávání příležitost získat ty základní kompetence, které jsou pro jeho osobnostní rozvoj, životní spokojenost a vzdělání.

5.3 Metody a formy vzdělávacího procesu

Mateřský škola uplatňuje metodu prožitkového a kooperačního učení hrou a činnostmi a učením situačním - dítě se učí dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápe jejich smysl.

Didakticky zacílená činnost pedagogem přímo nebo nepřímo motivovaná (cílené, plánované učení v menší skupině či individuálně) bude založen na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte. Pedagog nabízí vhodný výběr činností, připravené prostředí, příležitosti, jak poznávat, přemýšlet, chápat a porozumět všemu účinnějším způsobem.

Mateřská škola uplatňuje integrovaný přístup (nerozlišuje „vzdělávací oblasti“ či „složky“ ale vzdělává děti na základě „integrovaných bloků“ – nabízí širokou škálu různých aktivit).

Při práci s předškolními dětmi využíváme i specifických didaktik.

5.4 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

System péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními:

A) Podpůrná opatření prvního stupně

Ředitelka mateřské školy rozhodne o poskytování podpůrných opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) i bez informovaného souhlasu zákonného zástupce. Tím není dotčeno právo zákonného zástupce na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte (§ 21 školského zákona).

Pokud by nepostačovala podpůrná opatření prvního stupně (po vyhodnocení plánu pedagogické podpory - po třech měsících), doporučí ředitelka školy využití školského poradenského zařízení za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb dítěte (§ 16 odst. 4 a 5 školského zákona a § 2 a § 10 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování **plánu pedagogické podpory** - PLPP, a to na základě úprav ve vzdělávání, které

jsou realizovány podle vzdělávacích potřeb dítěte, nebo zapojení do kolektivu. S PLPP je seznámen zákonný zástupce dítěte a všichni učitelé. Obsahuje popis obtíží dítěte, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. Třídní učitel vyhodnocuje naplňování cílů PLPP nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO. PLPP sestavuje učitel. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory mezi učiteli s cílem stanovení např. metod práce s dítětem, způsobů kontroly osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů. Bude stanoven termín přípravy PLPP a učitel zorganizuje společnou schůzku se zákonnými zástupci dítěte.

B) Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2 až 5 stupně je doporučení ŠPZ a s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte. K poskytnutí poradenské pomoci ŠPZ dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitele mateřské školy nebo OSPOD.

Ředitelka mateřské školy určí pedagogického pracovníka odpovědného za spolupráci se ŠPZ v souvislosti s doporučením podpůrných opatření dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami (11 vyhlášky č. 27/2016 Sb.).

Ředitelka mateřské školy zahájí poskytování podpůrných opatření 2 až 5 stupně bezodkladně po obdržení doporučení ŠPZ a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce.

Ředitelka mateřské školy průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření, nejméně však jedenkrát ročně, v případě souvisejících okolností častěji.

Ukončení poskytování podpůrného opatření 2 až 5 stupně je-li z doporučení ŠPZ zřejmé, že podpůrná opatření 2 až 5 stupně již nejsou potřeba. V takovém případě se nevyžaduje informovaný souhlas zákonného zástupce, s ním se pouze projedná (§ 16 odst. 4 školského zákona a § 11, § 12 a § 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

Individuální vzdělávací plán - IVP zpracovává škola pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce. Ředitelka mateřské školy pověří učitelku zpracováním IVP. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou nejméně 1x/rok.

5.5 Vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných

Za nadané dítě se považuje dítě, které při optimální podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

V takovém případě mateřská škola obohacuje vzdělávací nabídku dle charakteru nadání s cílem prohloubit a rozšířit možnosti uplatnění nadání, stimulovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí k danému tématu; spolupracuje s odborníky.

Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání, či mimořádného nadání, podporujeme všechny projevy a známky nadání. Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP.

Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme jako mateřská škola rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Do doby než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPP.

Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Záměry (koncepce do roku 2023)

- Vytvářet materiální podmínky ke vzdělávání dětí nadaných (pomůcky, knihy, encyklopedie aj.) .

5.6 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělé osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity. Rámcové cíle a záměry jsou vhodné i pro dvouleté děti. Všechny očekávané výstupy i klíčové

kompetence jsou nastaveny tak, aby učitel vedl každé dítě k jejich postupnému dosahování v takové míře, která je pro dítě akceptovatelná.

Děti mladší tří let jsou zařazovány do skupiny strážníků (3 – 6 let) uvedené ve vnitřním řádu ŠJ.

Podmínky péče o děti od dvou do tří let jsou organizačně a provozně zajištěny v souladu s platnými právními předpisy.

Při vzdělávání těchto dětí se budeme snažit o naplnění tří priorit:

1. Úzce spolupracovat s rodinou a vytvořit podmínky pro zajištění organické provázanosti režimu dvouletého dítěte v rodině i v instituci.
2. Individuálně podporovat aktivitu dětí, zvědavost, snahu po objevování, ale nepřetěžovat je, nepoškodit je fyzicky a psychicky.
3. Vytvořit pevné základy pro postupné osamostatňování dítěte v oblasti sebeobsluhy a socializace směřující k rozvoji jeho osobnosti.

Vzdělávací obsah:

Vytvoření podmínek pro adaptaci dítěte

Úzká spolupráce s rodinou umožní vytvoření adaptačního procesu, který bude probíhat velmi citlivě a šetrně s ohledem na individualitu dítěte, kdy si dítě bude postupně zvykat nejenom na nové prostředí, ale i na nové kamarády, a především na paní učitelky. Průběh adaptace je postupný a promyšlený.

Stimulace motorických dovedností

Pro dvouleté dítě je charakteristický rozvoj pohybových dovedností, který mu umožňuje postupné pronikání do širšího spektra činností. Motorický vývoj je úzce svázán s potřebou aktivity, kterou dítě uspokojuje především pohybem. Dvouleté dítě radostně běhá, skáče, zkouší, kam například může vylézt, vlézt atd. Prostoru mateřské školy je nejenom bezpečné, ale pedagogové vytváří podmínky, které vedou k podpoře tělesného rozvoje, zdraví, osobní spokojenosti a pohody dítěte.

Podpora rozvoje poznávacích procesů

Dítě potřebuje poznat svět, ve kterém žije a chce se v něm zorientovat. K tomu potřebuje čas a dostatečný prostor, ale i vhodné podnětné prostředí, vhodnou nabídku her, hraček a aktivit, nezbytná je i motivace k dalšímu poznávání a učení. Dítě se postupně přizpůsobuje obecně platným pravidlům a přijímá hodnoty a normy společnosti.

Správný mluvní vzor, podpora sémantické složky řeči, rozvoj komunikace

Řeč je základním prostředkem sociálního přizpůsobení. Dvouleté dítě komunikuje nejen s dospělými, ale i se svými vrstevníky. V tomto věkovém období většina dětí nesprávně vyslovuje, pro rozvoj řeči postačuje v tuto dobu správný mluvní vzor učitelky, neboť řeč se zatím utváří. Dvouleté děti různě se slovy experimentují, s radostí opakují některá slovní spojení. V tomto období rády opakují krátké říkanky, které jsou spojeny s rytmicí či pohybem, z tohoto důvodu ve třídách nechybí např. dětská leporela a knihy pro nejmenší.

Učení nápodobou, prostor pro volnou hru i pro experimentaci

Hra dítěti přináší radost, ve hře se dítě realizuje, promítá do ní vlastní přání a prostřednictvím hry zpracovává své zkušenosti, realitu. Dítě svět zkoumá nejenom prostřednictvím smyslů, ale i prostřednictvím pohybových aktivit, objevuje a zkoumá různé materiály (bahno, vodu v kaluži, bramborovou kaši na talíři atd.), předměty (např. zkoumá, co je uvnitř), prozkoumává prostor, ale také poznává sebe samo a zkoumá ostatní lidi. Dítě si chvílemi při herních činnostech vystačí samo, chová se jako objevitel, ale po chvíli potřebuje ke své hře dospělého. Přítomnost učitelky usnadňuje hru s vrstevníky, za její asistence děti mohou být nejenom v častějším kontaktu, ale mohou si „hrát společně“, přestože v tomto období se ještě stále vyskytují spíše hry vedle sebe, tzv. paralelní. Při výběru vhodných hraček a materiálů pro dvouleté děti jsou dostačující hračky pro děti tříleté.

Osamostatňování, vědomí vlastní osobnosti

U dvouletých dětí je osamostatnění vnímáno z pohledu sebeobsluhy. Zaměřujeme se především na to, aby se dítě dokázalo samo najíst a napít, poskytujeme mu dostatek času, v případě drobného nezdaru poskytneme podporu, povzbuzení a teprve následně dopomoc, Vedeme děti v sebeobsluze v oblékání a svlékání, dvouleté dítě se dokáže svléknout a s dopomocí i obléknout, pokud je k tomu vedeno a je mu ponechán dostatečný prostor pro realizaci.

Emoce dvouletého dítěte se vyznačují vysokou vznětlivostí a silou při krátkém trvání. U dvouletých dětí lze očekávat konflikty mezi sebou, neboť dítě se snaží například získat určitou hračku, kterou má druhé dítě, nebo se chce domoci určitého prostoru, kde chce být samo.

Bezpečnostní podmínky:

Při zvýšení počtu dětí nebo při specifických činnostech, například sportovních činnostech, nebo při pobytu dětí v prostředí náročném na bezpečnost určí ředitel mateřské školy k zajištění bezpečnosti dětí dalšího pedagogického pracovníka, ve výjimečných případech jinou zletilou osobu, která je způsobilá k právním úkonům a která je v pracovněprávním vztahu k právnické osobě, která vykonává činnost mateřské školy.

Pokud to finanční situace dovolí, zajistí mateřská škola k dvouletým dětem chůvu. Využíváme dotování této pracovní pozice z evropských fondů – Šablony II a III.

Záměry (koncepce do roku 2023)

- udržení pozice zajištění chův
- realizace DVPP v oblasti vzdělávání dětí 2letých
- zabezpečení školní zahrady a herních prvků tak, aby odpovídalo dvouletým dětem

5.7 Vzdělávací cíle u předškolních dětí (5-6 let) a u dětí s OŠD

Vzhledem k tomu, že děti potřebují po nástupu do školy určité specifické dovednosti z různých oblastí, zaměřujeme se v činnostech s předškoláky (5-6 let) také na rozvoj těchto dovedností. Zjednodušeně by se dalo říci, že jde o dovednosti, které připravují na výuku trivía, běžnou komunikaci ve škole a přiměřenou samostatnost.

Úroveň dovedností a jejich individuální rozvoj u jednotlivých dětí sledujeme a v případě potřeby konzultujeme s rodiči.

Děti s OŠD zpracovávají učitelky plán osobnostního rozvoje, který je pro každé konkrétní dítě s OŠD vypracován na základě závěrů poradenského zařízení (pokud jsou k dispozici). Tento plán obsahuje oblasti, kterým je třeba u konkrétního dítěte věnovat zvláštní pozornost, plánované metody rozvoje a plán rozvíjejících aktivit. Tematicky tento plán vychází z třídního vzdělávacího programu.

Záměry (koncepce do roku 2023)

- Rozšíření nabídky didaktických her.
- Nákup dětských vzdělávacích knih.

5.8 Vzdělávací děti s odlišným mateřským jazykem

Mateřskou školu mohou navštěvovat děti jiných národností, jejichž rodným jazykem není čeština. V případě, že se ke vzdělávání v naší mateřské škole přihlásí dítě cizinec, bude vždy vypracován plán pedagogické podpory a využita doporučená metodika ke vzdělávání dětí cizinců (způsob práce s dětmi, komunikace s rodiči, podpůrná opatření, adaptační proces v MŠ, jazyková podpora).

Záměry (koncepce do roku 2023)

- V případě potřeby pořídit potřebný didaktický materiál a jiné pomůcky.

6. Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky s podtématy

Vzdělávací obsah je tvořen deseti tematickými bloky, které reflektují probíhající roční doby a s nimi spojené typické změny, činnosti i tradice a svátky, které jsou dětem blízké.

Vzdělávací obsah má za cíl rozvíjet dítě všestranně, tedy ve všech níže uvedených oblastech. Dítě se učí novému, prohlubuje stávající dovednosti a postupně směřuje ke kompetencím, které jsou nezbytné pro hladký nástup do základní školy.

Vzdělávací oblasti z nichž vycházejí tematické bloky:

Dítě a jeho tělo (oblast biologická): záměrem vzdělávání v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést dítě ke zdravým životním návykům a postojům

Dítě a jeho psychika (oblast psychologická): záměrem vzdělávání v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů, vůle, stejně tak i jeho sebepojetí, sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Dítě a ten druhý (oblast interpersonální): záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v interpersonální oblasti je podporovat utváření vztahu dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

Dítě a společnost (oblast sociálně-kulturní): záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti sociálně – kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci

dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí

Dítě a svět (oblast environmentální): záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o světě a jeho dění, o vlivu

člověka na životní prostředí a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí.

Vzdělávací nabídka

Vzdělávací nabídka může být podle potřeby a dle zvážení učitelek doplněna dílčími projekty, které se neuskutečňují odděleně, ale v rámci výchovně vzdělávací práce, kterou doplňují.

Součástí je provázanost environmentálního vzdělávání s problematikou zdraví a zdravého životního stylu, bezpečností dětí a prevencí sociálně patologických jevů. Každé dítě musí vědět, že ho bereme jako individuálního jedince, kterého máme rádi a jsme připraveni ho vždy vyslechnout a pomoci mu.

Klíčové kompetence dítěte na konci předškolního vzdělávání:

Kompetence k učení: dítě soustředěně pozoruje, všímá si souvislostí, uplatňuje své zkušenosti, orientuje se ve svém prostředí, aktivně si všímá okolí, záměrně vyvine úsilí k dalšímu porozumění věcem, jevům a dějům, umí postupovat dle instrukcí, chce dokončit započaté, uvědomuje si své pokroky, chce se učit.

Kompetence k řešení problémů: dítě si všímá dění a problémů, řeší samostatně známé situace na základě zkušeností, zkouší a experimentuje, užívá logických, matematických a empirických postupů, rozlišuje řešení vedoucí k cíli, uvědomuje si možnost ovlivnit situaci svou aktivitou, nebojí se chybovat, pokud je oceněno za snahu.

Kompetence komunikativní: dítě ovládá řeč, rozumí slyšenému, dokáže vyjadřovat své myšlenky, prožitky, nálady různými prostředky, ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní, rozšiřuje slovní zásobu a aktivně ji využívá v komunikaci s okolím, umí využít informativní a komunikační prostředky, uvědomuje si existenci cizích jazyků a možnost naučit se je.

Kompetence sociální a personální: dítě umí si vytvořit vlastní názor a vyjádřit jej, uvědomuje si, že za své chování odpovídá a nese důsledky, rozpozná nespravedlnost, nevhodné chování, umí ho odmítnout a dokáže se bránit, ve skupině se dokáže prosadit i podřídit, spolupracovat, dodržovat dohodnutá pravidla a základní společenské návyky, je schopno chápat odlišnost jiných a být k nim tolerantní.

Kompetence činnostní a občanská: dítě se učí plánovat své činnosti, organizovat je a vyhodnocovat, uvědomuje si své slabé a silné stránky, odhaduje rizika a přizpůsobuje se daným okolnostem, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých, snaží se chovat v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, uvědomuje si svá práva i práva druhých, stejnou hodnotu všech lidí, zajímá se o dění a prostředí, uvědomuje si, že je svým chováním může ovlivnit, dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých.

Přehled integrovaných bloků

ZÁŘÍ	Ahoj školko!
ŘÍJEN	Sklízíme plody podzimu
LISTOPAD	Hlava, ramena, kolena, palce
PROSINEC	Adventní čas
LEDEN	Paní zima kraluje
ÚNOR	Objevujeme svět kolem nás
BŘEZEN	Kniha je můj kamarád
DUBEN	Když se jaro probouzí
KVĚTEN	Barevná kvetoucí příroda
ČERVEN	Cestujeme a objevujeme

Jednotlivé tematické bloky rozpracovávají třídní učitelky do podtémat a zohledňují věk dětí, složení kolektivu, zájmy a potřeby dítěte, dané podmínky a možnosti aj. V třídním programu pak již uvádějí konkrétní činnosti – obsah činnosti, básně, písně, texty, hry, literaturu, atd. K danému podtématu stanovují dílčí specifické cíle. Dbají na vyvážený poměr kognitivních, sociálních, motorických, emocionálních potřeb s respektováním pěti oblastí předškolního vzdělávání. Časové určení podtématu je volné (zpravidla 1 – 2 týdny), záleží na obsažnosti podtématu a samotném zájmu dětí.

ZÁŘÍ

Tematický blok: **Zdravím tě školko**

Charakteristika bloku:

Tento blok je zaměřen především na adaptaci. Ta probíhá v jednotlivých třídách na různých úrovních. Nejmenší děti, které jsou v mateřské škole poprvé, si za pomoci laskavého přístupu učitelek a chůvy zvykají na nepřítomnost rodičů, učí se přijímat cizí autoritu, přivykají režimu dne, přijímají nová pravidla soužití a bezpečnosti, sžívají se s prostředím, ostatními dětmi i dospělými v MŠ. Děti, které již mateřskou školu navštěvovaly, také čeká změna. Ve většině případů přechází děti do nové třídy, kde se také musejí adaptovat – jsou zde nové paní učitelky, obměnil se kolektiv a i prostředí se liší. Tato adaptace bývá méně dramatická, děti si rychle přivykají. Dále zaměřujeme na vytváření pozitivního vztahu k místu, kde děti pobývají, žijí. Děti si vytváří vztah k prostředí třídy i celé školky, seznamují se s rozdíly mezi vesnicí a městem, blíže poznávají naši obec, Valašsko i Českou republiku. V tomto bloku je věnována pozornost i tradici poutě, která se v obci každoročně koná.

Nabízená podtémata:

- Kamarádi ze školky
- Přijela pout'
- Tady jsem doma
- Babí léto

Specifické vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Dítě a jeho psychika

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

Dítě a ten druhý

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Dítě a společnost

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané cíle

Vzdělávací nabídka:

Dítě a jeho tělo

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- smyslové a psychomotorické hry
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.

Dítě a psychika

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení vnímání, zrakové a sluchové paměti a pozornosti
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- Sledování pohádek a příběhů obohacující citový život
- činnosti zajišťující radost, veselí a pohodu

Dítě a ten druhý

- dostatek různých příležitostí k verbální i neverbální komunikaci dítěte s druhým dítětem a s dospělým
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- podpora dětských přátelství

Dítě a společnost

- každodenní pozitivní vzory chování
- různorodé společenské hry a skupinové činnosti (námětové hry, dramatizace, konstruktivní, výtvarné, pracovní)

Dítě a svět

- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuze nad problémem, vyprávění a poslech, objevování)

Očekávané kompetence:

Dítě a jeho tělo

- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Dítě a jeho psychika

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat • učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) • učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- utvořit jednoduchý rým fantazie, myšlenkové operace
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) vřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (ted, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit si je

Dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

Dítě a společnost

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Dítě a svět

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Prevence sociálně patologických jevů:

- navazování a rozvoj vztahů k druhému
- uvědomění si práv svých a druhých
- respektování odlišnosti druhých

- dodržování domluvených pravidel
- dodržování hygienických návyků
- navazování přátelství
- vytváření prosociálních postojů k druhému – sociální citlivost, tolerance, respekt, pomoc, zdvořilost, ochrana, přizpůsobivost, společné řešení problémů

ŘÍJEN

Téma měsíce: **Sklízíme plody podzimu**

Charakteristika bloku:

V tomto integrovaném bloku je pozornost věnována nastupujícímu podzimu. Děti se s tématem seznamují především prožitkem. Nejmenší děti se s plody podzimu seznamují, poznávají zeleninu, ovoce i dary podzimu. Starší si tyto poznatky prohlubují, učí se pojmenovávat jednotlivé druhy zeleniny a ovoce, děti se dozvídají o jejich zpracování a uchovávání a pozitivním vlivu na lidské zdraví.

V další části bloku opouštíme pole a zahrádky a přesouváme se do lesa, děti se učí poznávat a pojmenovávat jednotlivé plody lesa a obeznamují se s jejich významem jak pro člověka, tak především pro zvířata. Starší děti se dále učí rozlišovat a pojmenovávat listnaté a jehličnaté stromy. Děti získají povědomí o tom, že ne všechno v lese je pro člověka jedlé a bezpečné, také si upevní pravidla chování v lese.

V tomto bloku si děti připomenou i tradici Dušiček a oblíbeného Halloweenu.

Nabízená podtémata:

- Podzim na poli
- Podzim na zahradě
- Podzim v lese
- Podzimní čas

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- učit se vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů podněty přicházející z přírody

Dítě a jeho psychika

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat

- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- utvořit jednoduchý rým
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

Dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- posilování prosocionálního chování ve vztahu k druhému
- učit se naslouchat druhému

Dítě a společnost

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi
- rozvoj schopností projevovat se autenticky, chovat se autonomě (nezávisle), prosocionálně a aktivně se přizpůsobit společenskému prostředí a zvládat jeho změny

Dítě a svět

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
- rozvoj schopností přizpůsobit se přirozenému vývoji a běžným změnám

Vzdělávací nabídka:

Dítě a jeho tělo

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti (péče o své osobní věci, o sebe)
- poznávací činnosti zaměřené k osvojování pojmů a poznatků o zdraví, lidském těle, bezpečí aj.
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- smyslové a psychomotorické hry
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.

Dítě a jeho psychika

- projevovat zájem o knížky
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně formulovaných větách
- posilovat dětskou zvědavost, zájem i radost z poznání
- hry nejrůznějšího zaměření, podporující zvědavost, tvořivost, představivost a fantazii
- výlety do okolí, hry na téma zdraví

Dítě a ten druhý

- podpora dětských přátelství
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů na téma vztahů mezi lidmi
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Dítě a společnost

- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- různorodé společenské hry a skupinové činnosti (námětové hry, dramatizace, konstruktivní, výtvarné a pracovní), kdy se děti spolupodílejí na činnosti a jejich výsledcích
- výtvarné, hudební, hudebně pohybové činnosti podněcující rozvoj tvořivosti, estetického vnímání a vyjadřování a tříbení vkusu

Dítě a svět

- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte
- práce s literárními texty, s obrázkovým materiálem, využívání encyklopedií
- poučení o možných nebezpečných vlivech prostředí a o způsobu, jak se chránit

Očekávané kompetence:

Dítě a jeho tělo

- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Dítě a jeho psychika

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech a dokončení
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

Dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

Dítě a společnost

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

Dítě a svět

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Prevence sociálně patologických jevů:

- zapojení se do rozhovor a setrvat v něm
- vyjadřování myšlenek, nápadů, pocitů a úsudků
- uplatňování individuálních potřeb s ohledem na druhého
- rozvoj pozitivních rolí ve vztahu k sobě i okolí
- vytváření vztahu k prostředí, ve kterém žijí, změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit, uvědomovat si „co je dobré a co špatné“, odmítat společensky nežádoucí chování
- rozvoj smyslového vnímání od konkrétního k myšlení abstraktnímu
- posilovat prosociálního chování ve vztahu k druhému – v dětské herní skupině
- získávat schopnosti řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci

LISTOPAD

Téma měsíce: **Hlava, ramena, kolena palce**

Charakteristika bloku:

V tomto integrovaném bloku je zaměřen na poznávání lidského těla. Menší děti se učí pojmenovávat viditelné části lidského těla. Starší děti objevují, jak lidské tělo funguje, co je to kostra, smysly, jak se jmenují vnitřní orgány a jaká je jejich funkce. Dále se věnujeme zdraví, děti se učí o své zdraví pečovat, objevují, co lidskému zdraví prospívá a co mu naopak škodí. Děti se seznamují se záchranným integrovaným systémem, kdy prostřednictvím pozitivní motivace, námětových her a modelových situací odbouráváme strach z návštěvy doktora či zubaře.

Nabízená podtémata:

- Moje tělo
- Moje zdraví
- Doktora se nebojíme

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností, receptivních
- (vnímání, porozumění poslechu), i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- umět vyjádřit pocity, jaké počasí je příjemné a jaké ne, proč mám radost, co mě trápí a uspokojuje

Dítě a ten druhý

- rozvoj kooperativních dovedností. Spolupracovat s ostatními ve skupině
- posilování pozitivních vztahů k druhým a rozvoj schopnosti žít ve společenství, umět se přizpůsobit a neztratit svou identitu

Dítě a společnost

- rozvoj kulturně estetických dovedností (slovesných, výtvarných, hudebních, dramatických) produktivních i receptivních

Dítě a svět

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Vzdělávací nabídka:

Dítě a jeho tělo

- lokomoční (chůze, běh, skoky, poskoky, hody, házení)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- situace přispívající k osvojování návyku zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- smyslové hry
- činnosti zajišťující spokojenost, radost, veselí a pohodu
- výlety do přírody

Dítě a ten druhý

- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické, hudební a hudebně pohybové hry
- aktivní naslouchání druhému

Dítě a společnost

- příležitost poznávat hodnotu věcí i lidské práce
- výtvarné, hudební, hudebně pohybové činnosti podněcující rozvoj tvořivosti, estetického vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- různorodé společenské hry a skupinové činnosti

Dítě a svět

- přirozené poznávání rozmanitosti světa přírody a techniky
- motivované hravé aktivity

Očekávané kompetence:

Dítě a jeho tělo

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)

Dítě a jeho psychika

- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)

- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

Dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

Dítě a společnost

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

Dítě a svět

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Prevence sociálně patologických jevů:

- uvědomění si vlastního těla rozlišovat co škodí a co prospívá zdraví

- mít podvědomí o způsobech ochrany osobního bezpečí, vytváření zdravých životních návyků
- vyjadřování myšlenek, nápadů, pocitů, zaujímat vlastní názory a postoje
- vytvářet základy pro práci s informacemi
- posilování přirozených poznávacích citů – zvědavosti, zájmu, radosti z objevování
- rozvoj společenských postojů, návyků, dovedností

PROSINEC

Téma měsíce: **Adventní čas**

Charakteristika bloku:

S příchodem zimy a očekávání Vánoc se zaměříme na prožívání adventního období a na příjemnou předvánoční atmosféru. Připomeneme si, že adventní neděle mají svá jména, budeme se věnovat tradicím, přiblížíme si legendu o sv. Barboře, postavu svatého Mikuláše a budeme očekávat návštěvu Mikulášské družiny. Děti poznávají rozdíl mezi dobrem a zlem. Prostřednictvím různých aktivit a rozhovorů si budeme přibližovat vánoční zvyky. Děti se budou aktivně podílet na vánoční výzdobě a přípravě vánoční besídky pro rodiče a své blízké. Vánoce jsou symbolem lásky, citových vazeb, pro děti plné očekávání, na pozadí toho všeho se odvíjí veškeré dění.

Nabízená podtémata:

- U nás doma s Mikulášem
- Vánoce za dveřmi
- Těšíme se na Ježíška

Specifické vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojovat si dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností

Dítě a jeho psychika

- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- rozvíjet u dětí jazykové schopnosti produktivní (výslovnost, vytváření pojmů, mluvní projev, vyjadřování)

Dítě a ten druhý

- podporovat schopnosti a dovednosti pro navazování a rozvíjení vztahů k druhým lidem
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Dítě a svět

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- učit děti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a prožívat
- vedení dětí k chápání znaků zimní přírody, změn v přírodě, vnímání čtyř ročních období
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a

přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané, seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Vzdělávací nabídka:

Dítě a jeho tělo

- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- smyslové a psychomotorické hry

Dítě a jeho psychika

- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)

Dítě a ten druhý

- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společná setkání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému

Dítě a společnost

- přípravy a realizace společných zábav a slavností (slavnosti v rámci zvyků a tradic, kulturní programy)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní děti

Dítě a svět

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií

Dítě a jeho tělo

- uvědomit si citovou vazbu k rodinným příslušníkům a k lidem kolem nás
- naučit se z paměti krátké texty, úmyslně si je zapamatovat a vybavit
- předvést naučené básně a písně, umět veřejně vystupovat beze studu
- seznámit se s tradicemi tohoto období
- prožívat radost z možnosti někoho obdarovat, splnit přání druhých

Očekávané kompetence:

Dítě a jeho tělo

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

Dítě a jeho psychika

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

Dítě a ten druhý

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

Dítě a společnost

- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

Dítě a svět

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí

- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všítat si nepořádků a škod, upozornit na ně

Prevence sociálně patologických jevů:

- rozvoj schopnosti a dovednosti vyjádřit své pocity, dojmy a prožitky
- vyjadřovat představivost v tvořivých činnostech
- zaujímat vlastní názory a postoje
- naslouchání a porozumění
- rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolí
- těšit se z příjemných zážitků
- odmítání společensky nežádoucího chování
- rozvoj estetického vnímání

LEDEN

Téma měsíce: **Paní zima kraluje**

Charakteristika bloku:

V tomto bloku se budeme věnovat tradici tří králů, uzavřeme vánoční období a budeme se věnovat zimnímu období v kontextu typických zimních činností. V oblasti poznávání získají zkušenosti o skupenství vody. Učíme děti vnímat krásu přírody v zimě – stavíme sněhuláky, bobujeme, poznáváme stopy lesních zvířat, krmíme ptáčky, navštěvujeme krmelec. Děti se seznamují s různými zimními sporty a účastníme se lyžařského výcviku. Dále s dětmi seznamují s cizími zeměmi ledu a mrazu – život Eskymáků je pro děti velmi přitažlivý. V dětech se snažíme probouzet empatii ke všemu živému.

Nabízená podtémata:

- Tříkrálový týden
- Putování za vločkou
- Zimní hry a sporty
- Život na severu

Specifické vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- osvojení si věku přiměřených dovedností
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- rozvíjet pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky, osvojit si poznatky o tělovýchově a sportu

Dítě a jeho psychika

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení, verbální i neverbální
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvíjet pozitivní city dítěte ve vztahu k sobě (uvědomování si vlastní identity, získání sebevědomí sebedůvěry)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)

Dítě a ten druhý

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- chránit osobní soukromí ve vztazích s dospělými
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- rozvíjet základní kulturně společenské postoje
- osvojení si základních poznatků o přírodě
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Dítě a svět

- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Vzdělávací nabídka:

Dítě a jeho tělo

- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- lokomoční pohybové činnosti, nelokomoční pohybové činnosti

Dítě a jeho psychika

- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti zajišťující spokojenost a radost
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, základní geometrické tvary, množství) a jejich smysluplné praktické aplikaci
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii

Dítě a ten druhý

- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi
- činnosti zaměřené porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se

Dítě a společnost

- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty v jednání lidí
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích

Dítě a svět

- přirozené i zprostředkované poznávání okolní přírody, sledování rozmanitosti a změn v přírodě
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci
- sledování rozmanitosti změn v přírodě
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit

Očekávané kompetence:

Dítě a jeho tělo

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s

grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- zvládat se pohybovat ve skupině dětí, na sněhu, na ledu, zvládat překážky
- ovládat dechové svalstvo
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- domluvit se slovy, gesty a improvizovat
- uvědomovat si své limity, přijímat pozitivní ocenění i případný neúspěch

Dítě a jeho psychika

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

Dítě a ten druhý

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

Dítě a společnost

- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

Dítě a svět

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Prevence sociálně patologických jevů:

- osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí
- vytváření zdravých životních návyků
- vnímání rozmanitosti a řádu světa
- uplatňování individuálních potřeb s ohledem na druhého
- bránit se projevům násilí ostatních

ÚNOR

Téma měsíce: **Objevujeme svět kolem nás**

Charakteristika bloku:

V tomto bloku se budeme věnovat tradici masopustu a prožívání radosti z připravovaného karnevalu. Zaměříme se na rozvíjení fantazie, posilování výtvarných a pracovních dovedností. Upevňování správných návyků souvisejících s užíváním pracovního materiálu. Děti se za pomoci obrazového materiálu, encyklopedií, názorných ukázek a vlastních zážitků a prožitků seznámí s různými druhy řemesel, profesemi a povoláními. V souvislosti s povoláními budou děti poznávat i různé materiály z kterých jsou věci kolem nás vyrobeny.

Nabízená podtémata:

- Masopust a karneval
- Ten umí to a ten zas tohle
- Z čeho jsou věci kolem nás

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

Dítě a ten druhý

- vytvoření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Dítě a společnost

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňující tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat

Dítě a svět

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Vzdělávací nabídka:

Dítě a jeho tělo

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem

- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním

Dítě a jeho psychika

- společné diskuse, rozhovory individuální i skupinová konverzace
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadujících samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení

Dítě a ten druhý

- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě

Dítě a společnost

- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (učitelka, žák, profesní role, herní role) a osvojování si rolí

Dítě a svět

- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (zkoumání, manipulace s různými materiály)

Očekávané kompetence:

Dítě a jeho tělo

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- vědět, že každá práce je důležitá, a že pro pracovitého člověka je radost pracovat
- uvědomit si, že peníze si musíme vydělat a že jimi šetříme, ale že jsou i důležitější věci v životě
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- vnímat, že je zajímavé, dovídat se nové věci, využívat zkušenosti a učení

Dítě a jeho psychika

- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky sledovat řečníka i obsah, ptát se)

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

Dítě a ten druhý

- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- spolupracovat s ostatními
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

Dítě a společnost

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

Dítě a svět

- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Prevence sociálně patologických jevů:

- posilování přirozených poznávacích cílů – zvědavost, zájem, radost z objevování
- vliv lidské činnosti na prostředí
- rozvoj komunikativních dovedností
- vytvářet základy pro práci s informacemi
- vyjadřování myšlenek, nápadů, pocitů, zaujímat vlastní názory a postoje

BŘEZEN

Téma měsíce: **Kniha je můj kamarád**

Charakteristika bloku:

V tomto se děti prostřednictvím pohádek budou učit rozlišovat mezi dobrem a zlem, rozšíří si své jazykové a řečové dovednosti a prohloubí svou dětskou fantazii i pohybové dovednosti; aktivně se snažíme v dětech probouzet zájem o knihy, ať už pohádkové či naučné. Zaměříme se i na pozitivní motivaci a přípravu předškoláků před nadcházejícím zápisem do ZŠ, budeme se věnovat aktivitám rozvíjející předmatematickou a předčtenářskou gramotnost, sociální a komunikační dovednosti, schopnost soustředit se atd. Reagujeme na změny přírody, společně vyháníme zimu a pozorujeme nastupující znaky jara.

Nabízená podtémata:

- Z pohádky do pohádky
- Půjdu k zápisu
- Zimo, zimo, táhni pryč

Specifické vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- rozvoj a užívání smyslů (zrakově rozlišovat tvar, počet, vůni a barvu)
- rozvoj jemné motoriky při dramatizaci s loutkami a maňásky
- dechová cvičení a využití relaxační hudby se zvuky z přírody

Dítě a jeho psychika

- vytváření základů pro práci s informacemi, vytváření dalších poznatků o květinách, zvířátkách, o jarním období v knihách, encyklopediích, CD
- vést děti k soustředěnému naslouchání předčítaného textu
- společenské hry, hry se slovy, obkreslování obrázku

Dítě a ten druhý

- rozvoj kooperativních dovedností ve skupině (spolupráce s ostatními-činnosti ve skupinách) rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- seznamovat se se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije (ilustrace, verše, písničky) rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Dítě a svět

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí (péče o květiny ve svém okolí, aranžování květin)
- pokusy s klíčením rostlin
- rozvíjet úctu k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka:

Dítě a jeho tělo

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- smyslové a psychomotorické hry

Dítě a jeho psychika

- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)

Dítě a jeho psychika

- poslech, dramatizace, četba pohádek
- prohlížení a „čtení knížek“
- vyprávění podle obrázkového materiálu

- rozvoj tvořivosti a fantazie

Dítě a ten druhý

- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat),

Dítě a společnost

- různorodé společenské hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty)
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

Dítě a svět

- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Očekávané kompetence:

Dítě a jeho tělo

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Dítě a jeho psychika

- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- sledovat očima zleva doprava představivost a fantazie, myšlenkové operace
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)

- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

Dítě a ten druhý

- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- spolupracovat s ostatními
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez predsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

Dítě a společnost

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Dítě a svět

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Prevence sociálně patologických jevů

- rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, přijímat základní hodnoty uznávané v tomto společenství
- upevňovat pocit sounáležitosti s živou a neživou přírodou
- rozvoj respektu a přizpůsobivosti ve vztahu k druhému
- rozvíjet a kultivovat paměť, hudební a taneční aktivity
- posilovat radost z objevovaného, probouzet zájem a zvědavost dítěte
- rozvoj schopnosti a dovednosti vyjádřit své pocity, dojmy a prožitky, posilování vztahu mezi dětmi

DUBEN

Téma měsíce: **Když se jaro probouzí**

Charakteristika bloku:

Tento měsíc je věnován jaru a novému životu, který s jarem přichází. Děti se učí poznávat názvy domácích zvířat a jejich mláďat, sledují, jak klíčí rostliny a pučí stromy. Věnujeme se přípravě svátků jara – děti malují vejčíka, vytváří přání, zdobí velikonoční perníčky a seznamují se s Velikonočními tradicemi. Dále oslavujeme Den Země, učíme děti chovat se ekologicky, třídíme odpad, uklízíme přírodu a vážíme si jejich darů. Závěr měsíce je věnován tradici pálení čarodějnic, kdy si děti při plnění nejrůznějších aktivit užijí spoustu legrace a zábavy.

Nabízená podtémata:

- Hody, hody, doprovody
- Zvířátka ze statku
- Naše Země slaví svátek
- Kdo to letí na koštěti

Specifické vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- osvojení si poznatků k podpoře zdraví a bezpečnosti
- rozvoj a užívání smyslů
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností (výslovnost, vyjadřování)
- zachytit a vyjádřit své prožitky k živým bytostem, přírodě
- zachytit a vyjádřit své prožitky slovně, výtvarně, dramatickou improvizací
- rozhovor o dopravních prostředcích
- seznamovat děti s mláďaty

Dítě a ten druhý

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- osvojování si významu dodržování pravidel v silničním provozu i ostatního kolem nás

Dítě a svět

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření bezpečného prostředí

Vzdělávací nabídka:

Dítě a jeho tělo

- lokomoční pohybové činnosti

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- smyslové a motorické hry
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví

Dítě a jeho psychika

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, hádanky, dramatizace
- vyprávění toho, co děti citově prožily
- námětové hry a činnosti

Dítě a ten druhý

- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem
- společenské hry nejrůznějšího zaměření
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy

Dítě a svět

- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- hry a aktivity na téma dopravy
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, zvířat

Dítě a společnost

- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické – podněcující tvořivost a nápaditost dítěte

Očekávané kompetence:

Dítě a jeho tělo

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Dítě a jeho psychika

- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

Dítě a ten druhý

- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- spolupracovat s ostatními
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

Dítě a společnost

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Dítě a svět

- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Prevence sociálně patologických jevů:

- upevňovat pocit sounáležitosti s živou a neživou přírodou
- osvojování poznatků o přírodě
- vliv lidské činnosti na prostředí
- rozvoj estetického vnímání
- naslouchání a porozumění
- vyjadřovat představivost v tvořivých činnostech

KVĚTEN

Téma měsíce: **Barevná kvetoucí příroda**

Charakteristika bloku:

V tomto bloku se věnujeme rodině. Dbáme na utváření pozitivního pojetí rodiny, její důležitosti a nepostradatelnosti pro každého z nás. Děti si osvojují názvy rodinných příslušníků a učí se chápat vazby mezi nimi. Věnujeme se přípravám besídky pro maminky a podporujeme v dětech radost z možnosti udělat pro maminku něco hezkého. Dále pozorujeme dění v přírodě, objevujeme svět hmyzu a zkoumáme barevnou kvetoucí přírodu.

Nabízená podtémata:

- Moje rodina
- Maminky slaví svátek
- Příroda kolem nás

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností
- rozvoj a užívání všech smyslů

Dítě a jeho psychika

- rozvoj kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti
- posilování přirozených poznávacích citů (radost z objevování, zvědavost)

Dítě a ten druhý

- posilování prosocionálního chování ve vztahu k ostatním lidem v rodině
- rozvíjet schopnosti vytvářet citové vztahy a city plně prožívat

Dítě a společnost

- rozvoj společenského a estetického vkusu

Dítě a svět

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi

Vzdělávací nabídka:

Dítě a jeho tělo

- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

Dítě a jeho psychika

- přednes, recitace, zpěv, dramatizace
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků

Dítě a ten druhý

- kooperativní činnosti ve dvojicích, skupinách
- běžné verbální a neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem a dospělým

Dítě a společnost

- různorodé skupinové aktivity umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích

- pásmo básní a písní ke „Dni matek“

Dítě a svět

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní příroda
- rozvíjet kooperativní dovednosti a vytvářet aktivní postoje k nejbližším, ke světu a společenství

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo

- koordinovat lokomoci a další pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony

Dítě a jeho psychika

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu)
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo
- rozvoj zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat svoje chování

Dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc

Dítě a společnost

- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat podle vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, dospělým i k dětem bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých
- odmítat společensky nežádoucí jevy (lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům

Dítě a svět

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- zvládat běžné a činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma i v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, hřišti, v obchodě)
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

Prevence sociálně patologických jevů:

- přemýšlet a vyjádřit se
- zaujímat vlastní postoje a názory
- vytvářet citové vztahy v rodině
- rozvíjet pocit sounáležitosti s rodinou, s lidmi, se společností
- rozvoj vyjádření pocitů a dojmů
- osvojování praktických dovedností
- vytvářet základy pro práci s informacemi
- osvojovat si povědomí o sounáležitosti se světem
- pochopení vlivu lidské činnosti na prostředí.

ČERVEN - ČERVENEC

Téma měsíce: **Cestujeme a objevujeme**

Charakteristika bloku:

V tomto bloku se zaměřuje na poznávání širšího světa, děti se seznamují s různými národy, jejich zvyky, jazykem a místem, kde žijí. Oslavujeme den dětí, učíme se solidaritě a vedeme děti k vděčnosti za to, co máme. Děti blíže poznávají i zvířata celého světa, objevují podmořský svět a seznamují se s pojmy, jakými jsou prales či poušť. Blížící se prázdniny a teplé počasí vybízejí k typicky letním aktivitám, děti prostřednictvím různorodých činností poznávají toto roční období a učí se je popisovat. Vydáváme se na pěší výlety a s batůžkem na zádech poznáváme naši obec, loučíme se s předškoláky a užívám si poslední společně strávené chvíle ve školce před tím, než se děti rozejdou na prázdniny.

Nabízená podtémata:

- Oslavujeme Den dětí
- Cesta kolem světa
- Čím cestujeme
- Těšíme se na prázdniny

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Dítě a ten druhý

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Dítě a společnost

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- poznávání jiných kultur
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

- Vzdělávací nabídka:

- Dítě a jeho tělo

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.) •
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.

Dítě a jeho psychika

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti

- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- spontánní hra
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní

Dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Dítě a společnost

- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)

- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

Dítě a svět

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Očekávané kompetence:

Dítě a jeho tělo

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

Dítě a jeho psychika

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)

- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

Dítě a ten druhý

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

Dítě a společnost

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

Dítě a svět

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý
- jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.

Prevence sociálně patologických jevů:

- vyjadřování myšlenek, nápadů, pocitů a úsudků zaujímat vlastní názory a postoje
- osvojování poznatků o světě a životě
- rozvoj schopnosti vážit si života ve všech jeho formách
- získávat schopnosti řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci
- vyjadřování myšlenek, nápadů, pocitů a úsudků, odpovídat za své jednání, umět vyjádřit souhlas a nesouhlas
- dodržování pravidel
- upevňovat citové vztahy ke svému okolí, k živým bytostem
- učit se chránit bezpečí své i druhých
- význam životního prostředí
- pochopení vlivu lidské činnosti na prostředí
- uvědomovat si svou samostatnost
- získávání schopnosti řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě – zdravé sebevědomí

6.2 Doplnková činnost

Mateřská škola nabízí zájmové kroužky pro děti, jejichž nabídka se každoročně aktualizuje. Nabízíme kroužek keramiky, výtvarný a pracovní kroužek, kroužek aerobiku a kroužek seznamování s anglickým jazykem. Kroužky jsou nabízeny dětem od 4 let. Dále nabízíme i lyžařský kurz, který je poskytován kvalifikovanými instruktory.

Mateřská škola dále nabízí bezplatnou logopedickou péči, která je poskytována nejčastěji dětem v posledním roce předškolního vzdělávání.

V průběhu školního probíhají různé akce a pro programy. Některé jsou určeny dětem, jiné jsou plánovány pro děti společně s rodiči.

Akce pro děti a rodiče:

- Drakiáda
- Charitativní jarmark
- Vánoční besídka
- Velikonoční dílny
- Besídka ke Dni matek
- Pasování na školáka
- Pohádková zahrada

Akce pro děti:

- Ukázka hasičské techniky
- Besedy s veřejnými orgány
- Divadelní představení
- Návštěvy výstav, muzeí
- Mikulášská Besídka
- Dětský karneval
- Školní výlet
- Noční spaní v MŠ
- Fotografování dětí
- Návštěvy v domě seniorů
- Vystoupení na Halenkovských slavnostech
- Vítání občánků obce Halenkov

7. Evaluační systém

Smyslem a cílem evaluace je průběžně vyhodnocovat proces vzdělávání a jeho výsledky, hledat silné a slabé stránky, do další práce zařazovat nové metody, způsoby, prostředky, které povedou ke zkvalitňování další práce, image školy.

7.1 Evaluace vnější

- šetření kontrolních orgánů a ČŠI
- kontroly zřizovatele
- vyhodnocováním rodiči

7.2 Evaluace vnitřní je prováděna

- vyhodnocováním podmínek vzdělávacího procesu
- vyhodnocováním každodenních činností – rozhovor v ranním kruhu
- vyhodnocováním dětmi – po ukončení činnosti
- shromažďováním výsledků dítěte - Portfolio dítěte
- kontrolní činností ředitelky
- vyhodnocování ŠVP PV a souladu s RVP PV

7.3 Plán evaluace

Předmět evaluace	Prostředky evaluace	Termín	Odpovědnost	Výstup
Děti	Pozorování	průběžně	Tř. učitelky	Okamžité hodnocení pozorování, provedení nápravy vedoucí ke zkvalitnění vzdělávání
Výsledky vzdělávání	Pozorování Rozhovory	průběžně	Tř. učitelky	Individuální písemné záznamy (poznámky v záznamech o dětech)
Diagnostika dětí	Pozorování Rozhovory Písemné záznamy	2x ročně (leden, červen)	Tř. učitelky	Záznamy o dětech

Předškolní děti	Test šk. zralosti	březen	Tř. učitelky	Určování školní zralosti
Zdravotní stav dětí	Záznamy z lék.zpráv	září	Urč. učitelka	Záznam alergiků s alergeny pro ŠJ
ŠVP PV	Dotazník pro uč. Č.1	Konec šk.roku	ředitelka	Vyhodnocení dotazníků
Podmínky vzděl. práce	Dotazník pro uč. Č.2	Konec škol. roku	ředitelka	Vyhodnocení dotazníků
MŠ Věcné podmínky Životospráva Psychosociální podmínky Organizace Řízení MŠ Personální podmínky Spoluúčast rodičů Vzdělávací proces	Dotazník pro uč.- jeden na třídu č. 6 –a) b) c) d) e) f) g) h)	Konec šk. roku	ředitelka	Vyhodnocení dotazníků
Rodiče Práce, klíma školy	Dotazník pro ZZ č.3	Konec šk.roku	Ředitelka školy	Vyhodnocení dotazníků
Zaměstnanci Kvalita průběhu vzdělávání	Hospitace Vzájemné hospitace	Průběžně Dle plánů hospitací	ředitelka	Zápis z hospitace
Kvalita práce ped. pracovníků	Autoevaluační dotazník pro uč. Č. 4	Konec šk.roku	ředitelka	Vyhodnocení dotazníků
Kvalita práce neped. pracovníků	Autoevaluační dotazník pro správ. Zaměst. Č. 5	Konec škol.roku	Ředitelka	Vyhodnocení dotazníků
DVPP	Průběžně	Konec šk. roku	ředitelka	Přehled DVPP - tabulka
Ekon.	Rozbory, plány	2x ročně	ředitelka	Rozbory hospodaření

8. Závěr

ŠVP PV zpracován ke dni: 29.8.2021

Pedagogická rada schválila dne: 30.8.2021

Účinnost dokumentu od: 1.9.2021

Platnost dokumentu do: 31.8.2023